
Landsverordening, houdende regelen van
procesrechtelijke aard betreffende de
rechtstoestand van de ambtenaren.

MEMORIE VAN TOELICHTING

No.3.

Grondslagen.

Ingevolge het derde lid van artikel 30 van de Landsregeling van de Nederlandse Antillen moeten bij landsverordening regelen betreffende de rechtstoestand van de landsdienaren gesteld worden. De in dat artikel bedoelde regelen zijn van tweeërlei aard, n.l. van materiele en van formele (procesrechtelijke) aard. Er bestaan verschillende materieelrechtelijke bepalingen, als voorschriften betreffende bezoldiging, wachtgeld, dienstitijden, verlof, pensioen enz. Het herzien en aanvullen van de materieelrechtelijke bepalingen, alsmede het openen van de mogelijkheid van inhouding, korting, beslag, overdracht en inpandgeving van bezoldigingen en pensioenen zal geruime tijd vorderen. Om die reden is er de voorkeur aan gegeven de procesrechtelijke bepalingen in een ontwerp-landsverordening op te nemen en het indienen daarvan niet uit te stellen tot het materiele gedeelte gereed is. Dit komt tot uiting in het opschrift en de overweging van het ontwerp, waarin er sprake is van regelen van procesrechtelijke aard. Mochten te zijner tijd ook materieelrechtelijke bepalingen in dezelfde landsverordening opgenomen worden, dan zal uiteraard de beperking uit het opschrift en de overweging worden verwijderd.

Alhoewel de Landsregeling uitsluitend over landsdienaren, d.w.z. ambtenaren in dienst van de Nederlandse Antillen, handelt, worden in het onderhavige ontwerp ook ambtenaren betrokken die na de tot standkoming van de Eilandenregeling door de verschillende eilanden in hun dienst benoemd zullen worden, aangezien ook bij hen het publiekrechtelijk karakter der ambtenaarsverhouding op de voorgrond treedt. Dit kan te gemakkelijker geschieden omdat het ontwerp slechts het procesrecht regelt.

Het ontwerp beperkt zich tot personen die op een of meer eilanden op al de eilanden werkzaam zullen zijn, zodat het niet van toepassing is op personen die buiten het gebiedsdeel een publiekrechtelijke taak hebben te vervullen. Voorts sluit het uitdrukkelijk militairen uit, wier positie in menig opzicht anders is, alsmede de leden van de Regeringsraad en die ambtenaren, welke voor hun leven worden aangesteld. De uitdrukking "openbare dienst" in de definitie voorkomende, geeft te kennen, dat de betrokkene een openbare publiekrechtelijke functie moet bekleden, een openbare betrekking waarin hij een deel van de taak van het publiekrechtelijk lichaam verricht. Bedienaren van godsdiensten en godsdienstleraren vallen buiten deze landsverordening, omdat hun werkzaamheden geen deel uitmaken van de op de publiekrechtelijke lichamen rustende taak. De aard der functie beslist.

Echter omvat het begrip "openbare dienst" wel diensten en bedrijven die door de Nederlandse Antillen of de openbare d.w.z. publiekrechtelijke lichamen beheerd worden, als de telefoon, waterleiding, radio-telegrafie enz. Indien evenwel de betrokken personen werken voor een naamloze vennootschap of onderneming, die door de Nederlandse Antillen of een eiland, al dan niet met particulieren, is opgericht of wordt beheerd, zijn zij niet door

de drager van het openbaar gezag benoemd, aangezien aan een naamloze vennootschap geen openbaar gezag toekomt, onverschillig door wie zij opgericht is. Onderwijzers bij het bijzonder onderwijs vallen niet onder deze landsverordening en evenmin personen met wie de overheid arbeidsovereenkomsten volgens het Burgerlijk recht heeft gesloten; hun aanspraken tegen de overheid verwijst artikel 130 van de Landsregeling als private rechten bij uitsluiting naar de burgerlijke rechter. Notari~~en~~en zijn volgens artikel 1 van het Reglement op het Notarisambt ambtenaren, doch ~~hun~~ rechtstoestand is afzonderlijk geregeld. Een belangrijke uitbreiding krijgt het begrip ambtenaar door er gewezen ambtenaren onder te betrekken, wier rechten ook door erfgenamen kunnen worden uitgeoefend en op deze wijze beschermd worden.

De aangelegenheid moet de ambtenaar als zodanig raken, in de hoedanigheid van ambtenaar; zij moet betreffen de betrekking die door het publieke recht wordt beheerst. De actie richt zich uitsluitend tegen een administratief orgaan, derhalve niet tegen de wetgever of de rechterlijke macht en evenmin tegen personen belast met de uitoefening van militair gezag of opsporing van strafbare feiten. Zij kan drieërlei grondslag hebben n.l. een beschikking, een handeling of een weigering om te beschikken of te handelen. Rechtstreeks moet de ambtenaar in zijn belang worden getroffen. Het passeren van een ambtenaar kan ook voor andere ambtenaren gevolgen hebben; maar deze laatsten zullen niet kunnen optreden. Het moet voorts betreffen een beschikking enz. die feitelijk of rechtens met de toepasselijke algemene voorschriften strijdt of waarbij het administratief orgaan van zijn bevoegdheid kennelijk een ander gebruik heeft gemaakt dan tot de doeleinden waarvoor die bevoegdheid is gegeven.

Dit laatste betreft beschikkingen die naar de letter wettig schijnen, maar het naar de geest niet zijn, het zogenaamde detournement de pouvoir, waarbij een onredelijk of onoorbaar motief heeft voorgezeten of kennelijk een ander doel is nagestreefd dan de behartiging van de belangen van de dienst en de goede gang van zaken. Belang omvat niet ~~alleen financieel of materieel belang~~, maar ook ideel belang zonder dat er enig geldelijk nadeel mee gepaard gaat. Inzake disciplinaire strafoplegging moet de toe te passen maatregel evenredig zijn aan de gepleegde overtreding; de controle strekt zich derhalve uit over de vraag of, waar er termen zijn om in te grijpen, de administratie de grenzen niet heeft overschreden. Voor handelingen die namens of in opdracht van een administratief orgaan verricht zijn, is het orgaan in het algemeen verantwoordelijk als de ambtenaar iets verricht heeft wat binnen de kring van zijn bevoegdheid ligt.

Een algemeen verbindende regeling als zodanig kan niet het onderwerp van een geding zijn; het optreden van de administratie moet voor de betrokkene een publiekrechtelijk rechtsgevolg te weeg brengen, voordat hij de ambtenarenrechter kan adieren, waarbij ook de algemene regeling (mits geen landsverordening zijnde) wordt beoordeeld. Evenmin kan een advies, mededeling of bekendmaking het voorwerp van een onderzoek uitmaken, zolang er geen uitvoeringsraad is die daarop berust en aanleiding geeft tot klachten. De ambtenaar wordt niet alleen beschermd tegen daden, maar ook tegen verzuim, nalatigheid, achterwege blijven van handelingen of beschikkingen, opzettelijk of uit zorgeloosheid. De regeling dekt derhalve evenzeer feitelijk ingrijpen als omissies.

De gehele rechtsbetrekking tussen overheid en ambtenaren

wordt als publiekrechtelijk beschouwd. Dit brengt met zich mee, dat in afwijking van de ruime interpretatie van artikel 1 der Rechterlijke Organisatie, geschillen die tussen overheid en ambtenaren mochten rijzen, in den vervolge voor de ambtenaren-rechter moeten worden gebracht. Voor wat de ambtenaar als zodanig betreft, is de burgerlijke rechter uitgeschakeld;

Wie tegen een handeling opkomt die ter uitvoering van een beschikking strekt, moet zich ook tegen de beschikking zelf richten; bezwaar tegen een gedeelte van een beschikking enz. ingebracht, wordt geacht tegen de gehele beschikking enz. gericht te zijn. De uitvoeringshandeling kan niet losgemaakt worden van de beschikking waarvan zij een uitvloeisel is; en de onderdelen van een handeling staan niet onafhankelijk van elkaar.

Op het voetspoor van de Nederlandse Ambtenarenwet 1929 die bij het samenstellen van dit ontwerp als leidraad heeft gediend, worden er twee instanties, onderscheidenlijk het gerecht in ambtenarenzaken en de raad van beroep in ambtenarenzaken, in het leven geroepen om over klachten van ambtenaren te oordelen, doch in overeenstemming met onze Rechterlijke Organisatie en wegens het beperkte aantal daarvoor in aanmerking komende personen is de eerste aanleg gedacht als een alleensprekende rechter (een lid van het hof van justitie als lid en een ander als plaatsvervanger) en het hoger beroep in handen van een college bestaande uit de president van het hof of degene die in zijn plaats optreedt, als ambtshalve lid tevens voorzitter, en twee door de Gouverneur benoemde ingezetenen, als leden benevens drie plaatsvervangers. Beide instanties zijn te Willemstad gevestigd, maar houden op alle eilanden zitting. Met uitzondering van de voorzitter van het hof en diens vervanger, die qualitate qua op-

treden, worden alle met rechtspraak belaste personen voor zes jaren benoemd met mogelijkheid van herbenoeming. Evenals zulke bij leden van de rechterlijke macht het geval is, bevat ook dit ontwerp waarborgen voor de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechtspraak, voor het hoog houden van het ambt en kent het uitsluiting wegens wraking en verschoning van personen die aan de behandeling van een bepaalde zaak deelnemen. De benoeming van actief dienende of op nonactiviteit gestelde ambtenaren of hun echtgenoten, alsook van hen die deel van het bestuur zijn of in dienst zijn van een vereniging van ambtenaren is niet goed overeen te brengen met de grondgedachte van rechtspraak door buiten de partijen staande personen. T.a.v. gewezen ambtenaren geldt dit bezwaar uiteraard niet. De keuze is gevallen op voor het leven benoemde leden van de rechterlijke macht en voor wat benoemde leden en plaatsvervangers in hoger beroep betreft, op personen buiten de ambtenaarskringen, mannen en vrouwen, die geacht kunnen worden op de hoogte te zijn van de aan de orde komende aangelegenheden en voor wie er enkele eisen worden gesteld. Teneinde de onafhankelijkheid ten opzichte van in de Nederlandse Antillen gevestigde organen te accentueren, zou het de voorkeur verdienen, dat de benoeming en het ontslag door de Kroon geschieden alsook dat cassatie bij schending of verkeerde toepassing der wet werd ingevoerd; dergelijke bepalingen kunnen echter niet in een landsverordening opgenomen worden.

De raad houdt zitting, beraadslaagt en beslist steeds met drie leden. Reis- en verblijfkosten en, voor wat de benoemde leden van de raad betreft presentiegelden, kunnen ook worden toegekend. Zowel in eerste aanleg als in hoger beroep is er voor gewaakt, dat geen beslissing genoemen wordt door iemand die de

behandeling der zaak niet meegemaakt of bijgewoond heeft. Aan de griffie van het gerecht in eerste aanleg en van het hof zijn de analoge werkzaamheden bij het gerecht in Ambtenarenzaken en bij de raad opgedragen.

Procedure.

Voor het indienen van een bezwaarschrift is een termijn van dertig dagen toegestaan, aanvangende de dag na het plaats hebben van het feit dat er aanleiding toe gegeven heeft of de dag nadat de klager er redelijkerwijs van heeft kunnen kennis dragen. Het bezwaarschrift heeft geen schorsende kracht. Een weigering kan zijn uitdrukkelijk of door het laten verstrijken van de tijd voor het nemen der beslissing of het verrichten der handeling; in beide gevallen staat het uitgangspunt vast. Doch waar een vaste datum ontbreekt, moet worden nagegaan of de administratie een redelijke tijd heeft laten voorbijgaan, wat het gerecht en in hoogste instantie de raad moet uitmaken. Tenzij uit de omschrijving in het desbetreffend artikel het tegendeel blijkt, zijn de termijnen als vrije dagen bedoeld; d.w.z. dat de dag waarop het feit plaats heeft en de dag waarop de desbetreffende handeling moet worden verricht, er niet onder begrepen zijn. Indien de laatste dag van een termijn op een Zon- of andere wettelijke feestdag valt, wordt de termijn verlengd tot en met de eerstvolgende werkdag. Hoe kennisgevingen, oproepingen en toezending van stukken moet plaats hebben, is, om herhalingen te voorkomen, in een artikel samengevat.

Het geding in eerste aanleg vangt aan door het indienen van het bezwaarschrift. De verplichte inhoud daarvan is tot het noodzakelijke beperkt gehouden en ter vergemakkelijking

zal bij landsbesluit houdende algemene maatregelen, een model vastgesteld worden. Het geding kan worden gevoerd door de partij zelf, dan wel door haar vertegenwoordiger of gemachtigde. Een vertegenwoordiger moet optreden, als een college of een minderjarige partij is; bij afwezigheid of onstentenis van de vertegenwoordiger kan de rechter in ambtenarenzaken er tijdelijk in voorzien. De processuele rechtstoestand van de gehuwde vrouw is in die zin geregeld, dat zij geheel zelfstandig haar rechten uitoefent; zonder bijstand of machtiging van haar man dient zij een bezwaarschrift in en behartigt zij haar belangen in het geding. Partijen en vertegenwoordigers kunnen zich ook van de bijstand van een raadsman bedienen of door deze doen vergezellen. Voor de goede orde en ter verzekering van een behoorlijke behandeling der zaak, moeten vertegenwoordigers en, met uitzondering voor wat betreft ingeschreven praktizijns, ook gemachtigden en raadslieden op vordering van de rechter schriftelijk hun bevoegdheid aantonen, terwijl de rechter kan weigeren personen die niet als praktizijn zijn ingeschreven, als gemachtigden of raadslieden toe te laten. De weigering heeft slechts betrekking op een bepaalde zaak, doch kan berusten op gronden en ervaringen van buiten het betrokken geding.

Het algemeen belang is ten zeerste bij ambtenarenkwesties betrokken en daarom is er geen sprake van verstek verlenen en is de rechter de bevoegdheid gegeven te bevelen, dat de partij of een of meer leden van een college in persoon zullen verschijnen om inlichtingen te geven. Verschijnt de betrokken persoon zonder wettige verhindering niet of weigert hij te antwoorden, dan staat het de rechter vrij de gevolgtrekking te

maken welke hem geraden voorkomt. Een uitzondering is echter gemaakt voor wat betreft mededelingen uit stukken tegen welke openbaarmaking het openbaar belang zich bepaaldelijk verzet en welke inzending door het administratief orgaan is geweigerd. Het divulgeren van bepaalde geheimen zou het algemeen belang nog groter schade kunnen toebrengen. Het gevolg van het niet overleggen dier stukken en het niet geven dier inlichtingen is, dat die stukken niet geacht mogen worden te bestaan en daarop niet ten bezware van de ambtenaar mag worden gelet, want de uitspraak van de rechter mag uitsluitend gegrond zijn op hetgeen ter zitting heeft plaats gehad en op de stukken die door partijen zijn ingediend of door de rechter aan het administratief orgaan dat partij is en aan andere administratieve organen zijn opgevraagd en ter kosteloze inzage van partijen van partijen op de door de rechter aangewezen en aan partijen opgegeven plaats zijn neergelegd. Andere gevolgen van het stelsel dat het om de objectieve waarheid te doen is, openbaren zich in de bepaling, dat niet verschijning van de klager geen invloed op het geding heeft en de instantie daardoor niet vervalt, alsmede dat de klager wel is waar het bezwaar kan intrekken, maar dat, indien zulks na de aanvang van het onderzoek ter zitting geschiedt, de rechter voortzetting van het geding om redenen aan het algemeen belang ontleend, wenselijk kan oordelen. Door verandering van staat van een der partijen wordt het geding niet geschorst, evenmin bij overlijden van de klager, in welk geval de gezamenlijke erfgenamen een gemachtigde kunnen aanwijzen.

Bezwaarschriften die niet aan de gestelde eisen voldoen, kunnen, op mededeling van het gerecht, nog hersteld worden; doet de klager het niet binnen de bepaalde termijn, dan kan hij

zonder nader onderzoek niet-ontvankelijk verklaard worden. Bezwaren van meerdere klagers kunnen tegelijk behandeld worden; de rechter kan ook samenhangende zaken voegen en gevoegde zaken splitsen.

Vóór de behandeling ter zitting kan de rechter zich schriftelijk door deskundigen doen voorlichten; in ambtenarengeschillen is de rechter niet lijdelijk, doch treedt onafhankelijk van partijen op. Het deskundigenrapport wordt ter kosteloze inzage neergelegd.

Op last van de rechter zendt de griffier een afschrift van het bezwaarschrift aan de verweerder, die drie weken de tijd heeft om een contra-memorïe in te dienen, met mogelijkheid van verlenging van die termijn. Het betrokken administratief orgaan - en ook dit is een gevolg van het publiekrechtelijk karakter van het geding - zendt alle zich onder zijn berusting bevindende tot de zaak betrekkelijke stukken in, behalve de stukken, tegen welke inzending het openbaar belang zich bepaaldelijk verzet. Het bezwaarschrift en de contra-memorïe met de bijlagen maken de schriftelijke behandeling uit. Dit is de eerste fase van het geding. Nadat alle ingekomen stukken ten minste zes vrije dagen ter kosteloze inzage van partijen hebben gelegen, mag pas de zaak op de openbare zitting behandeld worden. Het geval kan zich voordoen, dat het over te leggen stuk een deel van een register of van een geheel is, waaruit het niet kan worden verwijderd. De rechter moet dan maatregelen nemen dat de persoon die recht op inzage van het desbetreffend stuk heeft, niet tevens van andere, niet vóór hem bestemde documenten kennis neemt. De geheimhouding van deze documenten moet verzekerd zijn. Van dag, uur en plaats van de behandeling geeft

de griffier de partijen bij dienstbrief kennis,

De bepalingen betreffende de behandeling op de openbare zitting en betreffende getuigen en deskundigen wijken in menig opzicht af van de desbetreffende voorschriften voor de procedure volgens onze Rechtsvordering. De meeste spreken voor zich zelf en behoeven geen nadere toelichting. De rechter heeft een leidende rol bij het onderzoek. Hij mag daarom partijen onderwerpen en ambtshalve getuigen en deskundigen doen oproepen. Het Wetboek van Strafrecht bedreigt straffen tegen personen, die, wettelijk als getuigen of deskundigen opgeroepen, zonder wettige redenen wegblijven of verschenen zijnde de hun bij de wet opgelegde verplichtingen niet nakomen. De onderhavige landsverordening bevat een aanvullende bepaling, voor zover dat wetboek er niet in voorziet. De getuigen en deskundigen die niet ambtshalve zijn opgeroepen, mogen van de betrokken partij geen andere of meerdere vergoeding ontvangen dan volgens het wettelijk tarief. Indien een partij gedeeltelijk in het gelijk gesteld wordt of de administratie de aangevallen beschikking enz. alsnog intrekt, krijgt de betrokkene de gemaakte kosten uit 's Lands kas vergoed, voor zover de rechter althans niet de kosten als nodeloos gemaakt beschouwt. De rechter kan het onderzoek schorsen of het na de sluiting hervatten; in deze twee gevallen, alsook wegens andere gewichtige redenen, mag de termijn voor de uitspraak welke anders binnen drie maanden na de indiening van het bezwaarschrift moet plaats hebben, met nog drie maanden worden verlengd. Bij niet inachtneming van deze termijnen vervalt de instantie en is de klager bevoegd de raad van beroep de oorspronkelijke klacht binnen dertig dagen na de voor de uitspraak in eerste instantie bepaalde termijn voor te leggen.

In zijn uitspraak kan de ambtenarenrechter niet de plaats van het administratief orgaan innemen, behalve wanneer het betreft geldelijke aanspraken. Bij wijziging van de beschikking (ook ten nadele van degene die bezwaar inbracht) of bij nietigverklaring van de aangevallen beschikking, handeling of weigering, kan de ambtenarenrechter desnoods verklaren hoe het moet zijn, maar de ambtenaar moet afwachten wat de administratie doet. De ambtenarenrechter zou anders de taak van de uitvoerende macht gaan verrichten, zonder de verantwoordelijkheid van dit orgaan over te nemen en te dragen. Bovendien zou de ambtenarenrechter zelf in botsing kunnen komen met de Landsregeling, waarin aangegeven is door welke organen de uitvoerende macht uitgeoefend wordt. Het betrokken orgaan zou er de voorkeur aan kunnen geven een schadevergoeding te betalen. Om deze redenen is de ambtenaar de bevoegdheid toegekend om, indien de administratie geen of geen volledig gevolg aan een niet op geld luidende veroordeling geeft, een bezwaarschrift in te dienen waarop de ambtenarenrechter, met inachtneming van alle omstandigheden, de vergoeding vaststelt en een dwangschrift uitvaardigt. In bepaalde gevallen zou de vernietiging van een beschikking, handeling of weigering reeds plaats gehad hebbende feiten of teweeg gebrachte gevolgen onmogelijk of zeer moeilijk ongedaan kunnen maken; andere nietigheden zouden daarvan het gevolg zijn. Daarom is de rechter de bevoegdheid geschonken te bepalen, dat de nietigheid eerst van een bepaalde dag zal werken of wel voor gedekt moet worden gehouden, als wanneer tevens een schadevergoeding vastgesteld en een dwangbevel uitgevaardigd kan worden. In ambtenarenzaken is de rechter geheel vrij in de beoordeling der bewijsmiddelen, schrift-

turen dan wel getuigenissen. Hij is niet gebonden aan bepaalde bewijsmiddelen.

In geen geval mag de uitspraak later dan drie weken na het sluiten van het onderzoek plaats hebben; derhalve uiterlijk op de een en twintigste dag na de sluiting. Dit is een uitzondering op de regel dat de termijnen als vrije dagen bedoeld zijn.

Is in eerste instantie het administratief orgaan steeds verweerder, in hoger beroep kan het naargelang van omstandigheden, appellant of geïntimeerde zijn. De raad wordt geadieerd door een beroepschrift binnen dertig dagen na de dag waarop de beslissing van het gerecht ter kennis van de betrokkene is gebracht. Een bedrag van tien gulden moet bij het appelleren in 's Lands kas worden gestort, behalve bij verval van de instantie en bij beroep vóór strafoplegging (waarover hierna). De storting is deels griffierecht deels een waarborg tegen lichtvaardige beroepen.

In hoger beroep vinden de meeste bepalingen van de eerste aanleg toepassing, met dien verstande, dat de voorzitter verschillende bevoegdheden toekomen die als regel door slechts één persoon kunnen worden uitgeoefend. De voorzitter vestigt de aandacht van appellant op verzuimen die kunnen worden hersteld; voor zover de voorzitter zulks nagelaten mocht hebben, moet de raad de appellant er alsnog op wijzen. Ter bespoediging van de zaak en ter voorkoming van toepassing van bepalingen die dan vrijwel uitsluitend formele betekenis hebben, mag de voorzitter, als het beroep kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is, het zonder nader onderzoek door de raad bij een in het openbaar uitgesproken beschikking afdoen. De betrokken partij kan in verzet komen, in welk geval de raad, indien het verzet nietig moet worden verklaard,

de opposant alsnog in de gelegenheid moet stellen binnen een bepaalde termijn het verzuim te herstellen. Indien de raad de mening van de voorzitter deelt, dat het beroep niet ontvankelijk of ongegrond is, is een nader onderzoek niet vereist, doch wordt de opposant in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.

De raadkamer vertoont de kenmerken van collegiale rechtspraak en van mondelinge gedachtenwisseling. De behandeling in raadkamer staat tegenover de behandeling ter openbare zitting. De beslissing is mede gegrond op het proces-verbaal van het onderzoek in eerste aanleg. Heeft het gerecht de niet-ontvankelijkheid uitgesproken en vernietigt de raad de uitspraak met ontvankelijkverklaring van het bezwaar, dan wordt de zaak naar het gerecht teruggewezen om te worden hervat in de stand waarin zij zich bevond. De stukken van het geding worden teruggegeven aan de rechthebbenden; door de griffier van het gerecht, als er geen hoger beroep is aangetekend; en door de griffier van de raad na de uitspraak in beroep.

Bijzondere voorzieningen.

Van een bezwaarschrift in geval de administratie geen of geen voldoende gevolg geeft aan een niet op geld luidende veroordeling, is reeds melding gemaakt.

Indien de betrokkene tijdig het bezwaarschrift heeft ingediend, is beroep op de raad toegelaten.

Evenals in civiele processen is in ambtenarengeschillen beslissing bij voorraad mogelijk. Een uitspraak bij voorraad is van generlei betekenis voor de beslissing in de hoofdzaak. In tegenstelling met het burgerlijk procesrecht staat tegen de beslissing bij voorraad geen voor-

ziening open. In elk geval vervalt de uitspraak, indien niet binnen acht dagen, aanvangende daags na die uitspraak, een bezwaarschrift betreffende de hoofdzaak is ingediend.

Het bevoegd gezag dat tot strafoplegging wenst over te gaan kan de op te leggen straf als het ware van te voren door de rechter laten sanctionneren. Dat bevoegd gezag geeft van zijn voornemen een bepaalde straf op te leggen aan de betrokken ambtenaar kennis en deze kan een bezwaarschrift indienen waarop de rechter beslist. Dient de ambtenaar geen bezwaarschrift in, dan legt de administratie de straf op na het verstrijken van de termijn; bezwaar en beroep zijdens de ambtenaar zijn dan uitgesloten. In de uitspraak neemt de rechter de beslissing die naar zijn oordeel genomen behoort te worden. Indien het bezwaar tijdig is ingediend, bestaat recht van hoger beroep op de raad.

Een rechtsmiddel om tegen in kracht van gewijsde zijnde uitspraken op te komen, is de herziening. Zij wordt verzocht binnen drie maanden nadat de betrokken partij gebleken is van een omstandigheid die bij de behandeling van het bezwaar en (of) het beroep aan het gerecht en (of) de raad niet bekend was en die op zich zelf of in verband met andere feiten of omstandigheden ernstige twijfel doet ontstaan aan de juistheid van de uitspraak van het gerecht en (of) raad. De herziening wordt verzocht aan de instantie waardoor de aangevallen uitspraak is gewezen. Er is geen voorziening tegen de uitspraak in herziening.

Slotbepalingen.

[Reeds in 1903, ruim 25 jaren vóór de totstandkoming van de Ambtenarenwet, is in Nederland een stakingsverbod voor ambtena-

ren ingevoerd. Bij deze gelegenheid wordt voorgesteld bepalingen van dezelfde strekking in het Wetboek van Strafrecht voor de Nederlandse Antillen op te nemen. Stremming in de uitoefening van een openbare dienst kan de noodlottigste gevolgen hebben.]

De voorzitter van het Hof van Justitie heeft krachtens de Rechterlijke Organisatie de bevoegdheid leden van de rechterlijke macht waarschuwingen te doen. Die bevoegdheid wordt gehandhaafd en bezwaar of beroep daartegen volgens de onderhavige landsverordening wordt niet toegelaten.

Stukken opgemaakt ter uitvoering van de Ambtenarenlandsverordening zijn vrij van zegel en worden, voor zover registratie is vereist, kosteloos geregistreerd.

Teneinde te voorkomen, dat telkens om de zes jaren, met uitzondering van de voorzitter en diens vervanger, al de met rechtspraak belaste personen tegelijk aftreden, is voor de eerste maal een andere regeling getroffen, met het gevolg dat telkens om de drie jaren beide gerechten moeten worden aangevuld.

Landsbesluiten moeten worden vastgesteld en benoemingen moeten plaats hebben, alvorens de landsverordening in werking kan treden; om die redenen wordt aan de Gouverneur overgelaten het tijdstip van in werking treden te bepalen.

Willemstad, de 26ste Februari 1951.

Het lid van de Regeringsraad voor
Financien a.i., voor Verkeer en
Vervoer, en voor Economische Zaken,

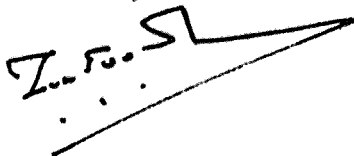

Het lid van de Regeringsraad voor
Algemene Zaken en voor Justitie,

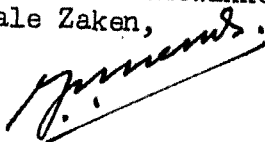

Het lid van de Regeringsraad voor
Openbare Werken,

Het lid van de Regeringsraad voor
Onderwijs en Volksontwikkeling en
voor Sociale Zaken,

Het lid van de Regeringsraad voor
de Openbare Gezondheid, voor Land-
bouw, Veeteelt en Visserij en voor
de Landswatervoorziening,

